

Облікова картка ДіР

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0220U100721

Державний реєстраційний номер: 0117U000616

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 24-01-2020

II. Етап виконання ДіР

Номер етапу: 3

Назва етапу: Теоретичні засади пограниччя як соціокультурного феномену: історія наукових розробок, методологія, практичний інструментарій

Початок етапу: 01.2019

Закінчення етапу: 12.2019

Вид звітнього документа: Остаточний звіт

III. Відомості про виконавця ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Науково-дослідний інститут українознавства

Код за ЄДРПОУ: 39372167

Місцезнаходження: Вул. Ісаакяна, 18, м. Київ, Київська обл., 01135, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 2360128

IV. Відомості про співвиконавців ДіР

V. Відомості про замовника ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Міністерство освіти і науки України

Код за ЄДРПОУ: 38621185

Місцезнаходження: просп. Перемоги, 10, м. Київ, Київська обл., 01135, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Кабінет Міністрів України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380444813221

VI. Джерела, напрями та обсяги фінансування ДіР

Підстава для проведення ДіР: 34 - договір (замовлення) з центральним органом виконавчої влади, академією наук (головними розпорядниками бюджетних коштів на проведення НДДКР)

Напрямок фінансування: 2.1 - фундаментальні дослідження

Джерела фінансування

7713 - кошти держбюджету

Код програмної класифікації видатків і кредитування (КПКВК): 2201040

Фактичний обсяг фінансування (тис. грн.): 962.6
--

VII. Відомості про ДіР

Назва роботи українською:

Українське пограниччя як соціокультурний феномен

Назва роботи англійською:

Ukrainian frontier as a sociocultural phenomenon

Реферат українською:

Об'єкт дослідження: український соціокультурний простір, соціо- та антропокультурні практики української спільноти назагал, а також окремих її груп чи індивідів. Предмет дослідження: контактні зони в географічному та часовому соціокультурному просторі української спільноти. Мета роботи: дослідження соціокультурних практик у мезових ситуаціях в їхній історичній динаміці. Методи дослідження: етнографічний (комплекс польових методів: інтерв'ювання, включене спостереження), класифікації і систематизації тощо, історично-порівняльний, системний аналіз, контент-аналіз, "обґрунтована теорія" (grounded theory). Застосовується хронологічний підхід, що уможливорює розгляд дослідницького матеріалу в історичній динаміці, а також методичний прийом "case study". Результати та їх новизна: Досліджено локальні спільноти, що перебувають в умовах соціокультурного пограниччя (кордон між мегаполісом та передмістям, міжконфесійне та міжетнічне пограниччя тощо). Виявлено вплив чинників пограниччя на повсякденні практики людей. Встановлено міфологічні компоненти в свідомості українських спільнот, що локалізовані в соціокультурному пограниччі. Освоєно нові перспективні напрями досліджень пограниччя: уявне пограниччя між мегаполісом та передмістям, внутрішньоміські кордони, кордон між приватним та публічним просторами тощо. Встановлено теоретико-методологічні принципи дослідження пограниччя та виявлено особливості побутування пограниччя в просторово-часовому, культурному і соціальному вимірах. Ступінь впровадження – результати НДР висвітлені в 2 колективних монографіях, 1 науково-популярній книзі, 1 збірнику наукових праць, 62 публікаціях, апробовані під час 42 виступів на наукових конференціях. Проведено три міждисциплінарні міжнародні семінари-практикуми для молодих учених.

Реферат англійською:

The core of research: Ukrainian socio-cultural space: socio- and anthropo-cultural practices of Ukrainian society, including various diverse groups in it. The main object of research: contact zones in geographical and chronological sociocultural space of Ukrainian society. The main goal: research of socio-cultural practices in border cases in historical dynamics. Methods of research: ethnographical (field research: interview, participant observation), grounded theory, systematization, comparative, systematic analyses, content-analyses, case-study methods. Chronological approach enables to analyze the empiric data in historic dynamics. Research results and their meaning: Local communities on borderlands (urban, religious, ethnic) where researched. The influence of borderlands discourse on human everyday practices was revealed. The mythological beliefs of Ukrainian communities located on borderlands where researched. New directions of borderlands research were elaborated: imaginary borderlands between megapolis and suburb, city borders, border between public and private. Theoretical and methodological principles of border research are established and peculiarities of the existence of the border in space-time, cultural and social dimensions are revealed. Results of research theme were enlightening in 2 monographs, 1 popular science books, 1 collection of scientific works, 62 publications, tested at 42 presentations at science conferences. Three inter-disciplinary workshops for young scholars where held.

Індекс УДК: 94(477), 316.422;94(477)

Коди тематичних рубрик: 03.19.21

Керівники роботи

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:Овсіюк Оксана Володимирівна

Науковий ступінь: к. і. н.

Вчене звання:

Ідентифікатор ORCID ID:

Додаткова інформація:

VIII. Наукова (науково-технічна) продукція (НТП)

Назва НТП українською: Теоретична модель пограниччя як соціокультурного феномену.

Назва НТП англійською: Theoretical model of the boundary as a socio-cultural phenomenon.

НТП, яку передбачалося створити:

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: монографії, статті

Галузь застосування: освіта, наука

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: Погляд на пограниччя як соціокультурний феномен передбачає вивчення і реального, і уявного кордону, який розділяє і водночас об'єднує різні культури та соціальні групи. Теоретико-методологічні принципи дослідження пограниччя як соціокультурного феномену стосувались вивчення особливостей побутування пограниччя в просторово-часовому, культурному і соціальному вимірах. Було освоєно нові перспективні напрями досліджень пограниччя: уявне пограниччя між мегаполісом та передмістям, внутрішньоміські кордони, кордон між приватним та публічним просторами тощо.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Одержання нових знань з функціонування пограничних зон України у соціокультурному, географічному та часовому просторах.

Вплив НТП на довкілля:

Впровадження НТП: Впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу: 01.2019

Закінчення етапу: 12.2019

Споживачі продукції: МОНУ, НАН України, освітяни, науковці

Перспективні ринки: Україна

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи: Права не надаються

Наявність бізнес-плану: Ні

Техніко-економічне обґрунтування: Ні

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

IX. Бібліографічний опис

1. Buyskykh J. Confessional Communities as Communities of Memory: Greek Catholics of Biały Bór and Orthodox of Włodawa // Catholic Religious Minorities in the Times of Transformation. Comparative Studies of Religious Culture: Poland/Ukraine. Peter Lang Publishing. Warsaw. 2019. PP. 245-276. 2. Buyskykh J. Forgive, Forget or Feign:

Everyday Diplomacy in Local Communities of Polish Subcarpathia. // Journal of Global Catholicism, 2018, Vol. 2: Iss. 2, Article 4, 56–86.

3. Buyskykh J. In Pursuit of Healing and Memories: Cross-Border Ukrainian Pilgrimage to Polish Shrine // Journal of Global Catholicism, 2019, Vol. 3: Iss.1, Article 4, 64–98. 4. Tsipko A. «Kyivan text» of Ukrainian ancient verbal culture: hierotopic projections and semantics // Austria science. 2017. №4. P. 108 – 114. 5. Tsipko A. Artist photology in the Kyivan-Jerusalem space text: ancient writing and folklore creative experience // Magyar tudományos journal. 2017. №4. P. 42 – 47.

6. Tsipko A. Church-home as «concentrum» for creation the sparial text in Ukrainian ancient verbal culture / A. Tsipko // Slovak international scientific journal. 2017. №4. P. 70 – 75. http://sis-journal.com/wp-content/uploads/2017/03/SIS-journal_4.pdf 7. Tsipko A. Cosmo-mythological ground for the establishing the model text and semantic structure in the Ukrainian ancient verbal culture / A. Tsipko // The scientific method. 2017. №5. P. 21 – 27.

8. Tsipko A. Dress-clothing-covering: motive and imaginative structure of bodily semiotics on compositive of cosmologic («svitousytoievyi») text of Ukrainian ancient verbal culture / A. Tsipko // European multi scientific journal. 2017. № 4. P. 47 – 54. 9. Tsipko A. Vestment-dress on appearance and recreation compositive of time-space (chasoprostir) in the Ukrainian ancient verbal culture text / A. Tsipko // Znavstvena misel. 2017. №4. P. 101 – 105.

10. Буйських Ю. «Уявні» та «фантомні» кордони в антропологічній перспективі // Українознавство. 2018. №4, с. 122–135. 11. Буйських Ю. Антропологія «академічної закоханості»: Есе у жанрі confessional ethnography // Человек в истории и культуре. Вып. 3. Мемориальный сборник материалов и исследований в память лауреата Государственной премии Украины, академика РАЕН, профессора, доктора исторических наук Владимира Никифоровича Станко. – Одесса: Ирбис, 2017. С. 506 – 512.

12. Буйських Ю. Міфологічні вірування («нижча міфологія») // Енциклопедія Історії України. Том «Україна-Українці». Книга І. Інститут історії України. Київ: Наукова Думка, 2018. С. 280–299. 13. Буйських Ю. Пошуки коріння, пам'яті і зцілення на польському Підкарпатті: міркування про етнографію прощ, Антропологія релігії: порівняльні студії від Прикарпаття до Кавказу / Уклад. К. Ваннер, Ю. Буйських (Eds. Wanner, Catherine, Buyskykh, Iuliia). К.: ДУХ І ЛІТЕРА, 2019. С. 219–270.

Овсіюк О. Вплив продовольчого забезпечення на ритми життя містян. // Українознавство. 2019. №4 (73). С.137–142. 15. Овсіюк О. Дослідження київського передмістя в парадигмі пограниччя (на прикладі м. Ірпеня). // Українознавство. 2018. № 4, с. 136–147. 16. Овсіюк О. Контент-аналіз публікацій в «Українському історичному журналі»: сучасний стан дослідження історії України у другій світовій війні // Українознавство. № 1–2. 2017. С. 119 – 128.

17. Овсіюк О. Норми, картки, грядки, спеціалізована торгівля: продовольче забезпечення киян після звільнення столиці УРСР від нацистів // Україна модерна <http://uamoderna.com/md/ovsiyuk-kyiv-postwar-food-provision> 18. Овсіюк О. Нормування як чинник конструювання повсякденного життя радянського міста // Образ радянського: конструкція, міфологія, візуальні рамки : зб. наук. статей / за ред. О.А.Коляструк ; Вінниц. держ. пед. ун-т ім. М.Коцюбинського. Вінниця : ТОВ «Твори», 2019. 272 с.

19. Овсіюк О., Соболева О. Нова київська сабурбія: моральна економіка комфортного життя та неформальні практики. // Українознавство. 2018. № 3, С. 140–161. 20. Овсіюк О., Соболева О. У пошуках заміського комфорту: неформальні практики новоселів київського передмістя. // Спільне. 2019. №12. Простір та нерівність, С. 76–81. 21. Полек Т. Антропологія сусідства в українській культурі. // Спільне. 2019. №12. Простір та нерівність, С. 96–104.

22. Полек Т. Балкон у пострадянському місті: приватне і публічне в юридичному вимірі // Українознавство. 2018. №2, С. 170–179. 23. Полек Т. Культурний ландшафт Вінниці в контексті урбанізаційних процесів / Культурний ландшафт Вінниці: від минулого до майбутнього: зб. ст. / упоряд.: О. Коляструк, Т. Кароева; Вінниц. іст. т-во. – Вінниця : ТОВ "Нілан-ЛТД", 2017. С. 20–30. 24. Полек Т. Село і місто, або Як конструюються

культурні кордони // Місто: історія, культура, суспільство. 2019. №6, С. 27-36.

25. Полек Т., Петренко-Лисак А. Паразитна архітектура як стратегія подолання урбаністичних кордонів.

Українознавство. 2019. №3 (72). С.138-145. 26. Семенова О. Діалектологічні дослідження українсько-білоруського Полісся (історіографічний аспект). Народна творчість та етнологія. 2019. № 5 С. 44 – 50.

27. Семенова О. Локальна ідентичність та повсякденні практики мешканців київського передмістя (на прикладі смт Глеваха) .// Українознавство. 2019. №4 (73). С. 143 – 155. 28. Семенова О. Соціокультурні дослідження українсько-білоруського пограниччя: до історіографії питання. // Народна творчість та етнологія. 2019. № 4. С. 24 – 38.

29. Семенова О. Трансформація шкіряного кустарного промислу українців Середньої Наддніпрянщини в умовах становлення радянської державності (початок – перша половина XX століття). // Українознавство.

2019. № 1 (70) С. 54 – 66. 30. Семенова О. Ярмаркова торгівля як фактор розвитку шкіряного кустарного промислу українців Середньої Наддніпрянщини наприкінці XIX – на початку XX ст.// Народна творчість та етнологія. 2018. № 4, с. 57 – 63.

31. Соболева О. Crimean Tatar's religiosity: between privacy and politic. // Euxeinos, 2017. № 24. Р. 51-57. 32.

Соболева О. Соціально-побутові умови перших років репатріації кримських татар» // Українознавство. №. 1-2. 2017. С. 109-118. 33. Соболева О., Овсіюк О., Полек Т. Антропологічне дослідження локальної міської спільноти Ірпеня // Українознавство. № 3 (64). 2017. С. 214-231

34. Ціпко А. Українська пісенна культура: творчий-синтетичний досвід мелопоетики // Українознавство. 2017. №3 С. 232 – 253.

Тези: 1. Овсіюк О. Питання трудових ресурсів під час впорядкування центру Києва (1944-1945 рр.) // Розвиток сучасної науки в умовах європейської інтеграції : IV міжнародна науково-теоретична конференція студентів та молодих вчених, 19-20 жовтня 2017 р. : [тези доп.] / редкол. : Л. А. Прицюк [та ін.]. – Вінниця: ТОВ «Вінницька міська друкарня», 2017. – С. 210-212.

2. Овсіюк О. Час, простір і їжа: вплив проблеми щоденного пошуку їжі на ритми життя киян в роки Другої світової війни // V Міжнародна науково-практична конференція студентів та молодих вчених «Європейська інтеграція України: гуманітарно-правові та інституційні механізми», Вінниця, 6 листопада 2018 р. – С. 148-150.

3. Полек Т. Етнографія як основний метод антропологічного дослідження // Розвиток сучасної науки в умовах європейської інтеграції : IV міжнародна науково-теоретична конференція студентів та молодих вчених, 19-20 жовтня 2017 р. : [тези доп.] / редкол. : Л. А. Прицюк [та ін.]. – Вінниця: ТОВ «Вінницька міська друкарня», 2017. – С. 215-216.

4. Полек Т. Життя на межі: маятникова міграція до Києва в історичній динаміці. Європейська інтеграція України: гуманітарно-правові та інституційні механізми: V Міжнародна науково-практична конференція студентів та молодих вчених, Вінниця, 06 листопада 2018 р. Вінниця, 2018. С.153-154.

5. Семенова О. Дослідження соціальної інфраструктури міста Ірпеня в історичній динаміці. Матеріали регіональної науково-практичної конференції «Історія України в регіональному та глобальному вимірах». Донецький державний університет управління. Маріуполь, 2019. С 178 – 183.

6. Семенова О. Соціокультурний вимір українсько-білоруського пограниччя: історіографія проблеми. Суспільні науки: виклики і сьогодення: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, Україна, 7 – 8 червня 2019 року). Одеса: ГО «Причорноморський центр дослідження проблем суспільства», 2019. С. 25 – 30.

7. Соболева О.В. Масова зворотна міграція на прострадянському просторі: на прикладі репатріації та адаптації кримських татар в Криму // Розвиток сучасної науки в умовах європейської інтеграції : IV міжнародна науково-теоретична конференція студентів та молодих вчених, 19-20 жовтня 2017 р. : [тези доп.] / редкол. : Л. А. Прицюк [та ін.]. – Вінниця: ТОВ «Вінницька міська друкарня», 2017. – С. 218-220.

8. Ціпко А. Словесність і культуротворення: синтез державницького осмислення Михайлом Грушевським / Анатолій Ціпко // Тарас Шевченко і Михайло Грушевський: у пошуках шляху до незалежної України : матеріали Міжнар. наук. конф., присвячені святкуванню 150-річчя від дня народження Михайла Грушевського, 23 верес. 2016 р., Канів / М-во культури України, М-во освіти і науки України / Упорядник Брижицька С. А. – Черкаси: Видавець Олександр Третяков, 2017. – С. 161 – 178.

Інші публікації: 1. Буйських Ю. Public Religion, Ambient Faith: міжнародний практикум з антропології релігії у Києві // Українознавство. № 1-2. – 2017. – С. 129-131. [http://nndiuv.org.ua/book/journal/2017/1-2\(62-63\)-w.pdf](http://nndiuv.org.ua/book/journal/2017/1-2(62-63)-w.pdf) 2. Буйських Ю. Науково-популярна стаття «Берегиня»: спроба деконструкції одного «кабінетного» міфа // Україна Модерна: <http://uamoderna.com/md/buyskykh-berehynia-myth>

3. Буйських Ю. Огляд другого міжнародного міждисциплінарного воркшопу Imaginary Borderlands: 'Othering' and 'Domestic Others' on Post-Soviet Frontiers' на сайті НДІУ: <http://ndiu.org.ua/index.php/component/content/article/102-2009-08-31-13-55-49/2496-----imaginary-borderlands-othering-and-domestic-others-on-post-soviet-frontiers>

4. Буйських Ю. Пам'ять, ідентичність та співіснування на кордонах: нотатки про перший міжнародний семінар-практикум для молодих учених «Уявне пограниччя: інтерпретація культур і стратегії співжиття»: <http://www.historians.in.ua/index.php/en/institutsiji-istorichnoji-nauki-v-ukrajini/2220-yuliya-bujskikh-pamyat-identichnist-ta-spivisnuvannya-na-kordonakh-notatki-pro-pershij-mizhnarodnij-seminar-praktikum-dlya-molodikh-uchenikh-uyavne-pogranichchya-interpretatsiji-kultur-ta-strategiji-spivzhittya>

5. Буйських Ю., Соболева О. Чому країні потрібні антропологи? // Урядовий кур'єр, 23 лютого 2017 <http://ukurier.gov.ua/uk/articles/chomu-krayini-potribni-antropologi/> 6. Овсіюк О. Від контексту до тексту: нова рубрика в журналі «Українознавство» - № 1-2. – 2017. – С. 108 – 109. [http://nndiuv.org.ua/book/journal/2017/1-2\(62-63\)-w.pdf](http://nndiuv.org.ua/book/journal/2017/1-2(62-63)-w.pdf)

7. Овсіюк О. Огляд конференції «Життя “по-радянськи”: проблеми вивчення та інтерпретації» на сайті НДІУ: <http://ndiu.org.ua/index.php/component/content/article/102-2009-08-31-13-55-49/2483--l-----r> 8. Овсіюк О., Соболева О. Уявне пограниччя в наукових дискусіях: підсумки семінару-практикуму у Києві // Україна модерна <http://uamoderna.com/event/ovsiuk-soboleva-borders>

9. Полек Т. Вжити у звільненому місті, або історія в деталях (Рецензія на монографію Овсіюк О. Життя після окупації: побут киян 1943–1945 рр. Київ: Дуліби, 2–17. – 176 с.) // Українознавство. – № 3 (64). – 2017. – С. 255–258. 10. Полек Т. Дитяча книжечка про українські традиції. Київ. Дуліби. 2018. С.64. 11. Полек Т. Долаючи кордони: у пошуку ефективних стратегій співжиття <https://ua.boell.org/uk/2017/06/20/dolayuchi-kordoni-u-poshuku-efektivnih-strategiy-spivzhittya>

12. Полек Т. Зрозуміти постсоціалістичне місто: воркшоп з урбаністичної антропології в Києві // Україна модерна. [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://uamoderna.com/event/polek-urban-anthropology-workshop> 13. Полек Т. Образ радянського: конструкція, міфологія, візуальні рамки (семінар у Вінниці) // Україна модерна. [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://uamoderna.com/event/hodovanka-polek-braichenko-review> (у співавторстві з О.Годованською і О.Брайченко)

14. Полек Т. Свідки індустріального проекту: міста і люди Донбасу. Рецензія на книгу Праця, виснаження та успіх: промислові мономіста Донбасу / М. Ільченко та ін., за ред. В. Кулікова й І. Склокіної. Львів: ФОП Шумилович, 2018. – 244 с. // Місто: історія, культура, суспільство. 2019. № 6. С. 153-158.

15. Соболева О.В. Міське повсякдення в умовах військового часу (Рецензія на монографію Оксани Овсіюк “Життя після окупації: побут киян 1943 – 1945 рр.”. Київ: “Дуліби”, 2017 р.) // Містор: історія, культурна, суспільство. 2017. № 4. С. 179-181.

Колективні монографії: 1. На кордоні з мегаполісом: київське передмістя в антропологічній оптиці (кейс м. Ірпінь) / наук. ред., упоряд. Оксана Овсіюк. К.: Дуліби, 2019. – 160 с. 2. Дехтяр В., Полек Т., Буйських Ю., Гримич М., Петренко-Лисак А. Українське пограниччя як соціокультурний феномен: теоретичні засади та

дослідницькі кейси. К.: Дуліби, 2020.

Науково-популярні книги: 1. Буйських Ю. Колись русалки по землі ходили: Жіночі образи української міфології. Серія: Історія і факти. Харків: КСД, 2018. 320 с.

Збірники статей (наукове редагування, упорядкування): 1. Антропологія релігії: порівняльні студії від Прикарпаття до Кавказу. Київ: Дух і Літера, 2019. Уклад. К. Ваннер, Ю. Буйських. 440 с.

Переклади: 1. Алланіязов Т. К. Кенгірське повстання. До історії повстання ув'язнених 3 відділення Степового табору МВС СРСР (16 травня – 26 червня 1954 року) / Пер. Т. Полек, О. Овсіюк, О. Соболевої, за наук. ред. Л. Бондарук. – Караганда, 2017. – 164 с.

Х. Заключні відомості

Керівник юридичної особи

Наливайко Сергій Степанович

к. і. н.

Перелік осіб-виконавців

Буйських- Юлія Сергіївна

(к. і. н.)

Калина Вікторія Валеріївна

Наumenko Лідія Григорівна

Овсіюк Оксана Володимирівна

(к. і. н.)

Полек Тіна Віталіївна

(к. і. н.)

Ренке Тетяна Леонідівна

Семенова Оксана Володимирівна

(к. і. н.)

Соболева Олена Володимирівна

(к. і. н., 07.00.05)

Сцібан Олександр Євгенович

Ткаченко Лариса Іванівна

Ціпко Анатолій Валентинович

(д. філол. н., 10.01.07)

Відповідальний за підготовку облікових документів

Овсіюк Оксана Володимирівна

Телефон

+38 (096) 958-31-39

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

